

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in prazniki. — Inserati do 30 petit à 2— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petit vrsta 4— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2— Din. Popust po dogovoru. Inseratil davek posebej. »Slovenski Narod« večja letno v Jugoslaviji 240— Din, za inozemstvo 420— Din.

Upravljanje: Knaflova ulica štev. 5, pritličje. — Telefon štev. 204.

Uredništvo: Knaflova ulica štev. 5, L nadstropje. — Telefon štev. 24

Zločinska igra Italije

Jugoslavija v koncentričnem ognju italijanskih intrig

Italijanska vlada obrekuje Jugoslavijo z drznimi lažmi in pripravlja teren za okupacijo Albanije. — Naščuvala je proti nam zlasti Anglijo, ki je v Beogradu že intervenirala. — Odločen demant naše vlade. — Velika razburjenost v Parizu.

Napovedi o velikem intrigantskem manevru Italije napram Jugoslaviji se kruto obistinjujejo v najširšem obsegu. Mussolinijev glasilo »Giornale d'Italia« je v petek objavilo nesramno zlagano poročilo o vojnih pripravah Jugoslavije proti Italiji in proti Albaniji, ki jo hočejo baje napasti jugoslovanske čete. Uradna Agenzia Stefani je to zločinsko kleveto razširila po vsem svetu, a veliki svetovni listi, ki že poznajo italijansko intrigantstvo, ji niso nasedli. Samo londonske »Times« so radi italijansko-angleškega priateljstva naredile tako, kakor da ji verujejo in so dolovno pribičele celotno iznišljotino ter nas še v posebnem članku opozorile, naj ne podvzemamo opasne avanture, ki bi mogla imeti za nas usodne posledice.

V Parizu so italijanske iznišljotine učinkovale kakor bomba. Oficijski krogi so takoj presodili, da alarmantne vesti služijo za uvod italijanske diplomatske ali vojaške akcije. Posebno levičarski krogi so naglasili, da italijanske vesti iz Jugoslavije nosijo pečat čisto italijanske proveniente, ker govorijo samo o jugoslovanskih pripravah, dočim zamolčujejo mrzljene italijanske priprave na albanskem ozemlju. Resna francoska javnost ne dvomí, da Mussolini s takim manevrom že vnaprej išče opravičilo, da bi lažje sklenil obroč okrog Jugoslavije. Pariski krogi sodijo, da Mussolini pripravlja zvezo z Bolgarijo, po drugi verziji pa Italija pripravlja v Albaniji korak, ki ga bo smatrati z analogijo bosansko-hercegovske okupacije v letu 1878. Ker je Italija pridobila zase tudi Rumunijo, smatrajo v Parizu, da je Ma-ia antanta resno ogrožena.

Prizadeto z nenadnim udarcem je naše zunanje ministrstvo publiciralo demant, ki točko za točko pobija vse italijanske alarme ter globoko občutuje, da so vesti posnele tudi londonske »Times« ter da karajo kraljevino SHS, ki je vedno želela in želi politiko miru in vsej pripravljenosti podati dokaze svoje miroljubne politike.

Ali med tem, ko se naša zunanje politična služba komaj odreša italijan-

Zunanjepolitična debata v slupčini

Demonstracije proti Italiji, ki pa jo naša vlada še vedno smatra za prijateljsko sosedo. — Burni prizori med gvorom dr. Trumbića. — Dokaz italijanskega obrekovanja.

— Beograd, 21. marca. V soboto in včeraj je Narodna skupščina nadaljevala po-dobro proračunske razpravo in v soboto sprejela proračun notranjega, včeraj dopolne proračun državnega ministra. Včeraj popoldne se je začela razprava o zunanjem ministrstvu obširnih ekspozicij, ki ga je podal zunanj minister dr. Niko Perić. Danes dopolne ob 10. se je začela debata o proračunu zunanjega ministrstva in o ministrovem ekspoziciju.

Prvi je govoril dr. Trumbić, ki je obširno razpravil o zunanjepolitičnem položaju. Med njegovim govorom je prišlo v skupščini do viharnih protestov proti Italiji. Predsednik se je zmanj trudil, da bi vzpostavil mir.

Med govorom dr. Trumbića je prišlo ponovno do viharnih protestov proti Italiji. Predsednik se je zmanj trudil, da bi vzpostavil mir.

Med nadaljnimi izvajanjem dr. Trumbića, ki je osto kritiziral početje Italije in nedavno naše diplomacie, je prišlo ponovno do ostrega perekanja. Radi medkljive poslanca Wilderja je predsednik dr. Subotić zagrozil, da ga bo kaznoval. To je izvralo v skupščini viharne proteste. V dvoranu je nastal tak vihar, da je moral predsednik sej ponovno prekiniti. Po zopetni otvoritvi je predsednik izjavil, da je moral radi nedostojnih izjav posl. Wilderja sej prekiniti in da ga bo radi tega kaznoval. (Pribičević: »Bodrila pa odlikute!«) Med splošnim presečenjem se je nato dvignil zunanj minister dr. Perić ter podal izjavu, da občutuje žalstev medkljice, ki so padli na ravn prijateljske države. Ta izjava je izvrala v Narodni skupščini nepopsne proteste. (Sramota! Italijani žalijo kraja, a niko se radi tega ne opravičuje!) Poslanec Wilder je zahteval besedo, kar pa je predsednik odklonil. Poslanec dr. Trumbić med splošnim hrapom in protestom nadaljuje svoj govor, ki ga pa skor ni mogoče razumeti. Seja ob 13. še traja in se bo nadaljevala popoldne in bržkone pozno v noč.

CENIKE
in vsakovrstne druge tiskovine
izdeluje v eni ali več barvah ceno

Narodna tiskarna v Ljubljani

Naš zunanjepolitični položaj

Ekspoze zunanjega ministra — Odločna zavrnitev italijanskih klevet. — Apel na svetovno javnost.

Včeraj je podal zunanj minister svoj prvi ekspoze. — Ohranitev miru je glavni cilj naše politike. — Z vsemi državami imamo prijateljske odnose razum z Italijo. — Italijanske obtožbe naj preisce mednarodna komisija.

Beograd, 21. marca. Na včerajšnji popoldanski seji je Narodna skupščina pričela razpravo o proračunu ministra za zunanj zadeve. Za sejo je vladalo zato veliko zanimanje. Diplomatka loža je bila do zadnjega kotička zasedena. Navzoči so bili zastopniki vseh držav. Takoj po otvoritvi seje, kmalu po 17. je vedno besedil zunanj minister dr. Perić, ki je podal med splošno pozornost cele skupščine daljši ekspoze o naši zunanj politiki.

Dr. Perić je uvodoma naglasil, da je celokupna zunanja politika Jugoslavije usmerjena na to, da ohrani in obnovi prijateljske odnose z vsemi državami in goji duh mednarodnega pomirjenja.

Eden najvažnejših dogodkov v zunanj politiki zadnjega časa je bil vstop Nemčije v Društvo narodov. Sedmo zasedanje Društva narodov, kateremu je predsedoval jugoslovenski zunanj minister,

je bila zato svečana manifestacija miru. Dr. Perić je nato obširno poročal o delovanju Jugoslavije v Društvu narodov ter se v zvezi s tem dotaknil položaja Male antante, ki verno služi ciljem, radi katerih je bila osnovana. Vesti o razpadu Male antante so brez podlage. Medsebojni odnosi njenih članov so zelo prisrčni in vsa vprašanja se rešujejo v medsebojnem zaupanju in iskrenem prijateljstvu. Odnosi z bratsko Češkoslovaško republiko so najboljši in v vseh zunanjepolitičnih vprašanjih vladu polno soglasje. Odnosi z Rumunijo so korektni tako pogledu problemov, ki interesirajo Malo antanto kakor tudi glede sosednih odnosa. Sporna vprašanja se rešujejo na prijateljski način.

Ob največji pozornosti je nato dr. Perić prešel na odnose napram Italiji ter naglasil:

Naša politika napram Italiji bazira na iskreni želji za dobrimi sosednimi in prijateljskimi odnosi. Stevilni skupni gospodarski, prometni in politično-pravni interesi nas stilijo k čim tesnejšemu sodelovanju z našimi sosedji. Na prijateljski način smo rešili vse te probleme s celo vrsto konvenicij in pogodb. S paktom o prijateljstvu smo postavili to sodelovanje na kar najširšo bazo ter si z lojalnim izpolnjevanjem sklenjenih pogodb prizademo, da postanemo steber miru in napredka na tem delu od vojne razmarijene Evrope.

Albansko-italijanski pakt je vznemiril našo in inozemsko javnost, ker tvori po svoji vsebinsi nevarnost, da dobre in prijateljske odnose med nami in obema pogodenbenika ter za mir na splošno. Že na konferenci leta 1919. smo zahtevali neodvisnost Albanije v mejah iz leta 1913. v prepričanju, da pridejo naši in albanski interesi najbolj do izraza in do najboljših garancij v načelu »Balkan balkanskih narodov!« Mi smo se prizadevali, da po svojih najboljših močeh pripomoremo k ureditvi Albanije in s tem k solidifikaciji splošnih razmer na Balkanu. V tem cilju smo sklenili z Albanijo trgovinsko pogodbo, konzularno konvencijo in konvencijo o pravni moči. Neodvisnost Albanije od zunaj in red in na znotraj so glavni cilji naše zunanj politike. Dokler ostane Italija s tiranskim paktom v mejah medvezniškega sporazuma o neodvisnosti in teritorialni integriteti Albanije, ni povod za bojzen, da bi se odnosa med nami in Italijo spremeni. Na bazi rimskega paktu želimo z Italijo nadaljevati prijateljske odnose in vzajemno sodelovanje.

V tem trenutku je vstal davidovičev Kosta Timotijević, stopil pred govorilnik odr in kazalo na generala Martinovića, ki je sedel v diplomatski loži in o katerem poročajo italijanski in angleški listi, da organizira na albanski meji komite za vpad v Albanijo,

zaklical: »Evo ga Martinovića, o katerem pravijo, da je na meji. Treba jem ga po pokazati, da ga bodo vsi videli!«

Ta nastop posl. Timotijevića je napravil globok vtis na vse navzoč:

Zadnji, proti Italiji naperjeni pasus je zbranica sprejela z viharnim odobravanjem.

Svarilo Francije,

— Pariz, 21. marca, »Journal des Debats«

naglaša v zvezi z jugoslovensko-italijanskim konfliktom, da je dolžnost vseh evropskih držav, da preprečijo oborožen spopad, ki grozi radi postopanja Italije. Jasno je, da bo Francija zastavila ves svoj vpliv, da se spopad med Rimom in Beogradom mirnim potom poravnava.

Apel na Društvo narodov,

— London, 21. marca, »Observer« naglaša, da je položaj ob Jadranskem morju zelo resen. Italija z vso paro pripravlja izkrivanje čet in muncije v Valom in ostalih albanских pristaniščih. Dolžnost Društva narodov je, da v smislu svojih statutov takoj poseže vmes in ustavi vsako sovražno dejanje. V Albaniju naj se odpošlje posebna komisija, ki naj zadevo prouči in stavi primerno predloge, da se prepreči novo prelivanje krvi, ki bi lahko postalno usredoz za vso Evropo.

Podpirajte

podporno društvo slovih

Avtomobilski nesreči dveh Ljubljancov pri Opatiji

Krasno pomladansko vreme, ki se je obdelalo za oba minula praznina, je izvabilo mnogo Ljubljancov na dalje ali kraje izlet. Tako sta tudi ugledni ljubljanski trgovci g. Strečko Vršič in njegova soprona ga. Otilia je v sobotu zjutraj zasedla svoj avto tipa »Lancia« ter se odpravila na izlet v Opatijo.

Gospa Vršičeva, znana v ljubljanskih sportnih krogih kot izvabna in mirna šterka, ki obvlada vsako opasnost, je ravnala volan v vozila v unerjenem tempu. Okrog pol 11. dopolne sta Vršičeva prispevala do Matulji, od koder vijejo velike serpentine pred Opatijo. Posebno velik in oster je zavoj blizu malega sedeža Rupe, kjer so se doslej zgodile tri smrtni avtomobilski nesreči. Fatalno naključje je hotelo, da je tudi Vršičev avto navzlake previdni vožnji ravnal tu dohitela težka nezgoda, ki je razmeroma itak končala se dovolj srečno.

Gospa Vršičeva je na ovinku vozila s približno hitrostjo 30 km. Navzak temu pa je na ovinku bil pritisik na kolce tako močan, da je počela leva zadnjina pnevmatika. Eksplodirala je kakor streli iz topa. Utinec je bil tako močan, da je avto odletel z desnega cevnega roba proti levi strani, kjer je izvral več tri obestine kamne in se prevrnil v jarek.

Gospo je strahoviti sunek vrgel s žangerskega sedeža v loku daleč stran na zemljo. Pretresla si je živje, kar je imelo za posledico hipnotno onesvesnitve, drugač pa je ostala popolnoma nepoškodovana. Znatno težje je bil prizad gospod Vršič. Avto ga je v odskoku nesel seboj in ga pokopal pod seboj. Konstrukcija avta je skoraj popolnoma razbiljana, posebno močno se je poskodoval motor, dalje hladilnik in tri kolesa so se dobesedno razbiljala. Sreča v nesreči je bila, da se vse tri obestine kamne in se prevrnil v jarek.

Domala dve uri je bil g. Vršič nezavesten, ležal je pod razbitim avtom. Gospa ni mogla pomagati, kraj je samoten. Kmalu pa nesreča sta sicer privozili mimo dva italijanska avtomobilista, ki pa se za katastrofo nista niti zmenili, marveč z brutalno brezobjektivno pasirala kraj nesreče in vozila dalje proti Opatiji.

Domala dve ure je bil g. Vršič nezavesten, ležal je pod razbitim avtom. Gospa ni mogla pomagati, kraj je samoten. Kmalu pa nesreča sta sicer privozili mimo dva italijanska avtomobilista, ki pa se za katastrofo nista niti zmenili, marveč z brutalno brezobjektivno pasirala kraj nesreče in vozila dalje proti Opatiji.

Domala dve ure je bil g. Vršič nezavesten, ležal je pod razbitim avtom. Gospa ni mogla pomagati, kraj je samoten. Kmalu pa nesreča sta sicer privozili mimo dva italijanska avtomobilista, ki pa se za katastrofo nista niti zmenili, marveč z brutalno brezobjektivno pasirala kraj nesreče in vozila dalje proti Opatiji.

Domala dve ure je bil g. Vršič nezavesten, ležal je pod razbitim avtom. Gospa ni mogla pomagati, kraj je samoten. Kmalu pa nesreča sta sicer privozili mimo dva italijanska avtomobilista, ki pa se za katastrofo nista niti zmenili, marveč z brutalno brezobjektivno pasirala kraj nesreče in vozila dalje proti Opatiji.

Sedno sta se g. Vršič in gospa s tržaškim brzovlakom srečno vrnila v Ljubljano.

Gospa si je že docela opomogla, a tudi g. Vršič bo kmalu ozdravel, ker ni dobil nikakih težjih poškodb.

Obsodba kupčevalcev z dekleti

Poročali smo pretekle dni, da se je v Miskolcu na Madžarskem pričela razprava proti šefu tamšnje borze dr. Sziksza in njegovim sokrivcem, ki so spremili dekleti, iskajoče službe, v javne hiše. Razprava proti obtožencem je trajala pet dni in je prinesla na dan grde in umazane stvari, ki so znano kompromitirale dr. Sziksza, pa so dozidali izkreno odsodbo, značilno za razmere na Madžarskem ter pa, da je bila večina obtožencev oproščena, drugi pa so bili obsojeni na prav nizko in milo kazens. Lastnik javne hiše Koloman Grossmajr je bil obsojen na leto dni zapora, njegova žena na šest mesecov ječje in posestnik Mihail Toth na 2 meseca ječje. Glavni krivec dr. Sziksza je bil — oproščen.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Zitni trg. Tendenca čvrsta.

Lesni trg. 4 vag. nakl. tendanca čvrsta.

Efekti. 7odst. invest. posojilo 1921 86.5—

87.50, 25.10. 86. Vojna skoda 344.

Zadolžnice Kranjske deželne banke 20. 22. Zastavni listi

20. 22. Celjska posojilnica 195 — 198. Ljubljanska kreditna 150. Merkantilna Kočevoj

99. 100. Praštediona 850. Kreditna zavod 160. 170. Strojne tovarne 85. Trbovlje 405.

Vevče 120. Stavbna družba 55. 65. Sešir 104.</

Seja Delavske zbornice

Proračun zbornice znaša 2 milijona izdatkov. — **Zbornica zgradi s pomočjo mestne občine palačo na Miklošičevi cesti tik OZUD.** — **Incident pred zaključkom seje.**

Ljubljana, 21. marca.

Delavska zbornica za Slovenijo, naš deželni parlament, je imela v dvorani matrikula na praznik 19. t. m. in včeraj 20. t. m. svojo III. plenarno sejo, ki je v splošnem potekla mirno in stvarno: samo pred zaključkom seje je nastal velik vihar ogončja, ki ga je izvral bernočec Miroslav Pevec.

Sejo je v soboto ob 14. otvoril predsednik DZ Melhior Cobal, ki je povdarijal, da se je zbornica po lanskih volitvah lepo konsolidirala in si svoj položaj znatno okreplila. Odstranjena je nevarnost, da bi bilo njen delovanje ukinjeno. Potrebna pa je reforma volilnega reda za DZ. To vprašanje proučava posebna komisija. Kljub temu, da je nadzorna oblast zbornici znašla proračun za 1 milijon dinarjev, je zbornica preteklo leto izplačala 300.000 dinarjev podpore brezposebnim in izdala 200 tisoč dinarjev za razne socijalne svrhe.

Tajnik DZ Filip Urafnik je očrtal splošni socijalni in gmotni položaj delavstva v Sloveniji, ki se nahaja v težki socijalni krizi. V veliki meri so bili po odprtih in reducirjih prizadeti delavci najvažnejših industrijskih panog, zlasti rudarji TPD. Zbornica je v mnogih slučajih uspešno posredovala. Povpraševanje za delom naravnata, narašča pa tudi brezposelnost. Zbornica poseča svojo pozornost tudi stanovanjskemu vprašanju in pozdravlja akcijo mestne občine ljubljanske glede gradnje novih stanovanj potom obligacijskega posojila. Porocilo ugotavlja, da se mnogokratni zakon o osemurnem delavniku. Delavska zbornica je interesirana na tem, da se čamprje uvedeta novi rudarski zakon in nov obrtni red. Neobhodno potreba pa je zaščita vajencev. Zbornica je preteklo leto izvršila tudi ogromno študijsko in prosvetno delo.

Glasom poročila blagajnika Rada Čelesnika so znašali celokupni izdatki zbornice v času od 1. avgusta 1926 do 28. februarja 1928. 1.297.461.11 Din. V prosvetne svrhe je bilo izdanih 225.194.92 Din. Posamezna delavska kulturna društva so prejela 80.000 Din podpore.

O poročilih se je nato razvila mestoma živahnina v zanimiva debata, v katero so posegli bernočec Pevec, soc. Rado Čelesnik, bernočec Leskošek, kršč. socialist France Žužek in soc. Josip Ošlak. Zbornica je nato soglasno izrekla zaupnico upravnemu odboru.

Proračun za dobo od 1. VIII. 1927 do 31. julija 1928 znaša 2 milijona dinarjev. Za delavske strokovne šole je določenih 80.000 Din, za obrtno-nadaljevalne pa 10 tisoč Din. Za prosvetne svrhe je proračun 250.000 Din.

V proračunski debati je kršč. socialist France Žužek izjavil, da bodo krščanski socialisti glasovali za proračun, čeprav sicer v mnogih načelih vprašanjih ne morejo iti skupaj s svobodomiseli. Krščanski socialisti niso prijatelji komisarjev, ki se niso obnesli na Trgovskovoobrtni zbornici, ne na mestnem magistratu in si kršč. socialisti komisarjata zato tudi v Delavski zbornici ne žele. Seveda če bi pa vodstvo DZ postalo partizansko, si morajo obdržati proste roke. K proračunu so govorili še soc. Kores, Valentijn Urbančič za narodni klub in soc. France Svetek, na kar je bil proračun z vsemi glasovi proti dvema (bernočec) sprejet.

Sobotna seja je bila nato zaključena ter se je včeraj ob 9. dopoldne nadaljevala.

Dr. Joža Bohinjec je na včerajšnji seji najprej poročal o službeni pragmatiki za nameščence DZ. Pragmatika je zgrajena na modernih načelih ter urejo delovno in službeno razmerje. Velja za vse nameščence razen za tajnika, ki se nastavi po posebni pogodbi. Nameščenci se dele v tri kategorije, in sicer: a) konceptne, b) administrativne in c) sluge. Nameščen je lahko oni, ki izpolni 21. leto, a ni presegel 40. let starosti. V pragmatiko je uvedeno načelo avtomatičnega napredovanja. Pravico do pokojnino dobi nameščenec po desetih službenih letih, službenha doba za polno pokojnino pa je določena na 35 let. Po kratki debati, v kateri sta stavila nekatere spremembe predlogi v pripomočku člena Pelikan in Rado Čelesnik, je zbornica sprejela pragmatiko z večino glasov. Proti pragmatiki sta glasovala le oba bernočeca.

Član Alojz Svetek je nato poročal o porabi gradbenega fonda, odnosno gradnji poslopja za DZ. Upravni odbor je dobil splošno pooblastilo, da vodi z mestno občino ljubljansko pogajanja glede gradnje poslopja za DZ. Načrt je, ta, da naj bi mestna občina sama zgradila veliko poslopje, v katerem bi se nahajali uradni prostori DZ, Borže dela, prostori za razne strokovne organizacije, za prosvetna društva in ljudska kuhinja. Za gradnjo tega

Ladislav Vladyka:

32

Skrivnost mrtvašnice

Počasi so minevals trudne ure, le tu pa tam se je začulo v grobni tišini Milino kričanje. Protiv večeru je njen temperatura zopet narastala tako, da se je Kovaček bal najhujšega. Bil je baš sam, služkinja je odšla po led, ko se je po silnih krčah naenkrat nagnil nad nepremično ležečo Milo in misil, da je že umrla in da je vsaka pomoč zamen.

Toda mlado telo ni hotelo umreti. Branilo se je in borilo, upiralo se je in omedevalo, obenem je pa pojema tudi bolezni. Temperatura sicer ni padla, pač pa so krči vedno bolj prizanašali božinci. Protiv pomoči je Milo za haj zopet zaspala.

Kovačka je premagala utrujenost in tudi on je na stolu zadrel. Prebudil ga je smeh, Smejala se je Milo. Misil je, da zopet fantazira in zato ji je hotel obnoviti obkladik, toda ona se je protivila.

— Ne, ni treba, odleglo mi je. Bravo, imenito! Škoda, da se ne vidiš v tem moževem županu!

Bil je sicer res malo presuh za Ho-

ralkovo obliko, toda rade volje bi igral tudi harlekin, samo da bi ustregel Mili. — Kakor vidiš, sem si prilastil vse pravice. Možev župan je najboljši dokaz, da se počutim kakor doma.

— Toda izbral si si neugoden čas.

— Kdaj neki se boš spamerovala?

Tako so se vrstile ure sladke intimnosti z urami groze in muk. Mirnimi, šaljivimi besedami so sledili krikli in krčevito plakanje.

Drugo jutro je služkinja povedala Kovačku, da se je gospod Hora prejšnji večer vrnil, da je vprašal po združju milostive gospe in da si bo dovolil poseti jo, čim ji malo odleže.

Kovaček je razmišljal, kako bi ga najbolje treščil po stopnicah. Naj le pride, mu že pokažem, da bo pomnil, si je misil.

Potem je prihajala na dvorišče komisija za komisijo. Zdelo se je, da stejajo vse opeke, ki so bile odkrušene od zidu. Jutranje novine so soglasno poročale, da se preiskava nit za korak ni premaknila naprej. Opoldne je prišla zopet komisija, v kateri je bilo neprimereno več članov kot v prejšnjih. Zdelo se je, da šteje opeke od nasprotnih strani.

Popoldne je postal Hora Milo krasen šopek svežih rož. Bile so tako lepe in nežne, da jih Kovaček ni mogel odložiti.

okolici ugasnila elektrika. Patačič je vozil s hitrostjo 85 km, kar je za vožnjo v območju mesta blazna brzinu. Pri kambovu se je sprednji del avta popolnoma zdrobil, desno sprednje kolo se je iztrgal skupno z vzmetom ter odletelo 6 m daleč. Zagreb govoril samo o tej katastrofi, pri kateri je ugleden in drugače vedno trezen mož plačal neprevidno držnost s svojim življenjem.

Prosветa

Repertoar Narodnega gledališča

Drama

Ponedeljek, 21.: Gobek. B.

Torek, 22.: Zaprt.

Sreda, 23.: Pegica mojega srca. C.

Cetrtek, 24.: Jaz in ti. A.

Petak, 25.: Zaprt.

Opera

Ponedeljek, 21.: Zaprt.

Torek, 22.: Večni mornar. D.

Sreda, 23.: Tajda. B.

Cetrtek, 24.: Zaprt.

Petak, 25.: Ob 15. Aida. Ljudska predstava po začasnih cemah, Izv.

*

IX. simfonija pod dr. Čerinom

V soboto zvečer smo slišali Beethovenovo IX. simfonijo v Unionu pod takstirko višjega kapelnika dr. Čerina. Zdržali so je izvajanje tega velikega dela obe vojni muziki, mariborsko in ljubljansko, ki sta bili ponoseni z član orkestralnih društev mariborske in ljubljanske Glasbene Matice. Pri četrtem delu je sodeloval celoten, okoli 100 pevki in pevcev brojčiščevski zbor mariborske Glasbene Matice ter solisti: Zikova Pospitšilova in Križaj z zagrebske opere in Burja iz mariborske.

Dr. Čerin je izvedel posvetil največjo pažnjo in skrb ter vse svoje veliko znanje; zlasti je radi svojega globokega poznanja klasičnih del mogel podati Beethovnu objektivno, v kolikor se to izčrpno sploh da, ter historično stilno. Njegova »devetata« se je v nekaterih detajlih, ki se tičejo fraziranja, tempov itd., razlikovala od Poličeve, toda točno primerjave in sečiranje spada morda bolj v strokovni list, kot pred široko javnost, ki je enako nasladil, z enakim navdušenjem uživala izvajanje te kot one »zvezete«.

V zadnjem stiku smo z velikim veseljem po dolgem času zoper slišali znane soliste: Zikovo in Križaj. Burja je, od kar je zapustil Ljubljano, tudi močno napredoval. Pospitšilova je pevka odličnih kvalitet. Ti zagrebski solisti bodo sodelovali pri izvedbi »devete« tudi v Zagrebu, kjer pojde, kakor so pripovedovali, v osem kratnem gledališču abonmanu. Kakor mi se je bodo tedaj tudi Zagrebčani do dobra naslišali. Pevski zbor Glasbene Matice iz Maribora je svojo namen rešil eksaktno in najčestnejše te je bil deležen še prav posebne priznanja.

Dr. Čerin je ob tej priloki praznoval tudi 60-letnico svojega rojstva. Unionska dvorana je bila polna do zadnjega prostora ter je jubilant prizrela najprisrjenejše ovacije in ga obdarila s krasnimi veneci. Beethovna pa nam obeta že v Ljubljani posebej za dajočno in nadalje še pod takstirko Nedabalovo. Bojim se, da bo te dobroto malo preveč in da bo nato Beethoven najbrž izgubil več ali manj svojega čara in privlačnosti.

Gostovanje Bolgarke Zolotarevič Miljkove v ljubljanski operi. Prva lastovka še ne prinaša pomiladi, toda naznana jo. Zato smo z radostjo pozdravili prvo bolgarsko operno pevko na našem odru, želeč, da bi se kulturni stiki med Bolgari in Jugosloveni nadaljevali, okrepili in poglobili. Nastop gospode Zolotarevič Miljkove v partijski Massenetov Manon je bil zelo srečen. Pevka igralski prav dobro kakatiriza in po izkrenem čustvom. Res se vidi, kakor bi se vzelogovala na ruski Poljakovi. Glas ji je v sredini zelo prijeten in prožen, v nizkih legah izlatal, v višinah zadovoljiv. Zaradi dramatske premiere sem jo poslušal le v 1. deji. Nadejati se je, da nastopi še v kaki drugi parti. Žal, da je bilo gledalište slabno zasedeno. — Fr. G.

Ljubljanska drama je vprzorila v soboto večer premjero ameriške komedije »Ti in jaz«. Predstava je uspela prav dobro in je publike, ki pa je bilo le malo, v splošnem zelo ugajala. Obširnejše poročilo moramo radi pomanjkanja prostora žal odložiti na prihodne dni.

Adolf Darian Meric, slovenski operni tenor, ki študira na dunajskem konservatoriju in dramatični soli prof. Wolfa, je zadnje čase trikrat nastopal na liter. muzikalnih priredbah dunajskega pisateljskega društva »Die Scholle«. Žanr se zanimal za raznemu gledališču.

Dunajska opera agentura Kaiser priredi turnejo z damskim opernim ansamblom po balkanskih državah in sicer junija t. l.

*

rakev obliko, toda rade volje bi igral tudi harlekin, samo da bi ustregel Mili.

— Kakor vidiš, sem si prilastil vse pravice. Možev župan je najboljši dokaz, da se počutim kakor doma.

— Toda izbral si si neugoden čas.

— Kdaj neki se boš spamerovala?

Tako so se vrstile ure sladke intimnosti z urami groze in muk. Mirnimi, šaljivimi besedami so sledili krikli in krčevito plakanje.

Drugo jutro je služkinja povedala Kovačku, da se je gospod Hora prejšnji večer vrnil, da je vprašal po združju milostive gospe in da si bo dovolil poseti jo, čim ji malo odleže.

Kovaček je razmišljal, kako bi ga najbolje treščil po stopnicah. Naj le pride, mu že pokažem, da bo pomnil, si je misil.

Potem je prihajala na dvorišče komisija za komisijo. Zdelo se je, da stejajo vse opeke, ki so bile odkrušene od zidu. Jutranje novine so soglasno poročale, da se preiskava nit za korak ni premaknila naprej. Opoldne je prišla zopet komisija, v kateri je bilo neprimereno več članov kot v prejšnjih. Zdelo se je, da šteje opeke od nasprotnih strani.

Popoldne je postal Hora Milo krasen šopek svežih rož. Bile so tako lepe in nežne, da jih Kovaček ni mogel odložiti.

*

Naslednja dva dneva nista prinesla nič novega. Milo je bolezen tako vzel, da je ostala od nje sama kost in koža. Popoldne je odšel Kovaček malo na izprehod. Prvič po usodni noči je bil zopet zunaj. Ves zamišljen je prišel nad kamnolom. Bil je radoveden, kaj se je zgodilo z Vaškom. Ni dvomil, da so ga zopet aretilari. Na vrtu je bilo vse tih.

Na cesti je zagledal svojega zaupnika, dečka iz opekarne. Spustil se je k njemu, mislec, da izve kaže novega.

— Ali si videl Vaška?

— Pravkar je odšel na pokopališče.

— Kaj ga niso zaprli?

— Zakaj neki? Kakor takrat, mislite?

— Kaj se izvede? Saj ga usodne noči ni bilo tu, spal je na Malvazinkah. Niti zaslišati ga niso. Pač pa so pri nas v opekarini skoraj vse zaprli. Pri nas doma sva ostala samo dva, pa nas je drugače šest.

Milina bolezen je odvrnila Kovačko.

— Pozornost pozornost od Vaške. Zadnje dni ni imel časa mislit na nanj. Toda zdaj ga je veselilo, da Vašek ni zaprt. Ni mu bilo več toliko do Vaške osebe, kolikor do njegovih zagonetnih eksperimentov.

Trdno je

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 21. marca 1927.

Redukcija uradništva v prometnem ministru. Posebna komisija prometnega ministra je končala pregled prometnega uradništva v evrho redukcije ter je prometnemu ministru predložila zadevne predloge. Reduciranih bo v prometnem ministru in pri podrejenih direkcijah 2350 uradnikov. Kakor smo informirani, bo v ljubljanski direkciji reduciranih okoli 50 uradnikov, nekateri pa bodo vpokojeni, ker so že dosegli za polno pokojnino predpisano službeno dobo.

Zabranjen ameriški list. Notranje ministrstvo je zabranilo uvoz in razširjenje ameriškega lista »The Workers Monthly«, ki izhaja v Washingtonu kot organ komunistične stranke v Ameriki.

Ukinjene direkcije za zgradbo novih železnic. Radi znižanja proračuna je prometno ministrstvo odredilo, da se ukinete direkcije za zgradbo novih železnic. Njene agencije se prenesajo na generalno direkcijo državnih železnic v Beogradu.

Imenovanje v vojaški službi. Za inženjerja-poročnika je imenovan Srečko Zagari, diplomiранi strojni inženjer.

Iz državne službe. V oddelku za Slovijo in Dalmacijo pri Stolni sedmici v Zagrebu je imenovan za vrhovnega državnega pravnikom Anton Zlošilo, podpredsednik višjega deželnega sodišča v Splitu; za državnega pravnikom v Sarajevu je imenovan Ivan Primožič, inšpektor pravosodnega ministra.

Za referenta pri okrožnem agrarnem uradu v Mariboru je imenovan Mata Gregorovič. Vpokojena sta dr. Dragotin Alkovič in inž. Albert Vedenjak istega urada.

Posez češkoslovaških medicincev v Jugoslaviji. Na vabilo našega ministrstva za narodno zdravje poseti v aprilu Jugoslavijo 35 češkoslovaških medicincev pod vodstvom profesorja bratislavsko univerze dr. Kučere. Znanstvena ekskurzija bo trajala 20 dni. Češkoslovaški medicinci si ogledajo naša kopališča in važnejše zdravstvene ustanove.

Stavka beogradskih medicincev. Beogradski medicinci so začeli v soboto stavkati. Profesorski svet medicinske fakultete je imel z univerzitetno upravo v soboto zvečer sejo, na kateri je razpravljalo o stavki in načinu, kako naj bi se preprečila generalna stavka. Medicinci izvajajo stavko zelo disciplinirano.

Plenarna seja uradniškega saveza. Ker se je pojavila v uradniških krogih upravičena bojažen, da bo vlada izrabila v Narodni skupščini dobijena pooblastila proti uradniškim interesom, je sklicana za 9. aprila plenarna seja glavne uprave uradniškega saveza. Seji bodo prisostvovali delegati uradniških organizacij iz cele države.

Razpisana sodna mesta. Odda se mestu pisarniškega uradnika pri okrajnem sodišču v Brežicah, mestu pisarniškega uradnika pri okrožnem sodišču v Celju, eno ali dve mestni deželnosodnični svetnikov v Mariboru in sodniško mesto pri okrajnem sodišču v Ptiju.

Razpisana služba. Ministrstvo za socialno politiko potrebuje strojnega inženirja za inspekcijski del pri inspekcijski deli v Mariboru. Reflektanti naj vlože prošnje v 15 dneh.

Predavanje o Nikoli Pašiću v Pragi. Politični klub češkoslovaške narodne demokracije priredil 28. t. m. predavanje o pokojnemu Nikolu Pašiću. Predaval bo generalni tajnik F. Hlaváček o temi »Nikola Pašić in jugoslovenska borba za osvobojevanje in ujedinjenje.«

Delegacija beogradske občine na praskem velesemu. V četrtek 14. t. m. prispe v Prago delegacija naše prestolice pod vodstvom župana dr. Kuzmanuđia. Delegacija, ki bo štela 12 oseb, med njimi 7 občinskih svetnikov, si bo ogledala praski velesjem in komunalne naprave češkoslovaške prestolice.

Jadranski večer v Pragi. V sredo 23. t. m. priredita Jugoslovensko kolo in Jadranska straža v Pragi družabni večer, na katerem bo predaval dr. Leljicy o Jadrangu.

Skupščina Oblastnega središča trezne mladine za Slovenijo se je vrsila 19. t. m. v Mariboru v malli dvorani Studijske knjižnice. Skupščini sta prisostvovala zastopniki velikega županov mariborske oblasti g. dr. Jurečko in pa še prosvetni v Mariboru g. dr. Poljanec. Iz Ljubljane je prišlo sto članov raznih abstinentskih društev. Prišli so tudi delegati abstinentskih odborov iz Ptuja in Ljutomerja. Skupščina je napravila z discipliniranim nastopom mladine krasen vits.

Občne zborna trgovskega društva Merkur v Ljubljani se je za gremišči trgovcev v Slovenjgradcu udeležil njegov načelnik g. Janko Klun in ne g. Klinar, kar je bilo pomotoma v našem poročilu, kaže ga s tem popravljamo.

Smrtna kosa. V Gornjem Logatcu je nenadoma premiril posestnik in gostilničar gospod Alojzij Gostiša. Pokojni je bil vitez marljivega in značajnega moža. Kot podstarosta logaškega Sokola si je pridobil za napredok sokolskega pokreta mnogo zasluga. Pogreb bo danes ob 18. zvečer na pokopališče v Gornjem Logatcu. — V soboto je umrl v Ljubljani v dobro po mizarskemu mojstru ga. Marija Pavšič. Bila je tihha, dobra žena. Pogreb bo danes ob 17.30 iz državne bolnice. — Na Vranskem v Savinjski dolini je včeraj ob 1. zlatur po kratki bolezni premiril trgovec in posestnik gospod Ivan Laverč, dopolnivši 65 let. Počitnik je bil čvrsta korenina, znan in priljubljen daleč naokrog. Kot odličen in značajan narodnjak in naprednik je užival sploščovanje tudi pri nasprotnikih. Pogreb se vrši jutri. Blag jim spomin! Žaluočim naše iskreno sožalje!

Akademično društvo Triglav v Zagrebu si je na rednem občnem zboru 15. t. m. izvolilo slediči odbor: predsednik: Frajan Schneider, cand. rer. com.; podpred-

sednik: Vlado Volovšek, cand. med.; tajnik: Milan Pečar, stud. rer. com.; blagajnik: Josip Zinauer, stud. ing. agr.; knjižničar: Slavko Perko, cand. med.; arhivar: Francij Košir, cand. art.; odbornik: Jože Uršič, cand. med. vet.

Pri pomanjkanju teka, slabem želodcu, prepočasni prebavi, zagoščenju črevesa, težkočah presnavljanja, izpuščajih, srbenju kože oprosti priročna grenčica »Franz-Josef« te nobranih galužnih strupov. Ze staro mojstrij dravilstva so priznani, da se voda »Franz - Josef« obnaša kot popolnoma zanesljivo čistilo črevesa. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 14L

— «ITO» zobra pasta najboljša.

163/T

KOLINSKA CIKORIJA JE RES IZBORNA

Iz Ljubljane

—li Dvojni praznik, Jožefovo in nedelja, je bil za Ljubljano prava pomladanska pravila. Vreme je bilo oba dneva idealno lepo, kakor da hoče razveseliti in počastiči Jože in Jožice, ki imajo med ljubljanskim prebivalstvom gotovo relativno večino, zlasti če upoštevamo, da so Franci, Janezi in Marije razdeljeni na več patronov. Pomladno sonce je hotelo podprtati dejstvo, da mu tudi letočar te dni priznava nastop vlade, in je vesel razispalio svoje žarke da se je vse lesketalo. Na tisoče in tisoče ljubljancov je pohitelo te dni v okolico in na Gorenjsko, Šmarina gora sama je zbrala v soboto in včeraj 4 do 5 tisoč izletnikov. Na vseh potih in cestah so se oba popoldneva pomikale v okoliški vasi cele procesije in okoliški gostilničarji so imeli prvi letosni dan živahne konjunkture. Zaradi pa so trpele razne mestne prireditve, ki so bile z gledališčem vred le slabo obiskane. Edino izjemno so tvorile kinopredstave Zvezne kulturnih društev, katerim je bil tudi v soboto in nedeljo velik navajalni pa dr. Černin koncert v Unionu, ki je bil tudi razprodan.

—li Slavnostni koncert v prilog spomeniku Kralja Petra I. Osvoboditelja. Za danes nam je mogoče javiti slovenski publiku, delno, spored koncerta, katerega bo priredil Frančiški Institut v Ljubljani dne 2. aprila. Koncert bo v glavnem razdeljen v tri različne dele. Dela zastopnikov moderne francoske glazbe so izbrane med najboljšimi in izrazitejšimi od Gabriel Fauré, Debussy, Ravel, Maurice Delage, Léo Délibes. V drugem delu se bodo predvajale francoske narodne pesmi, dosedaj malo poznane v slovenskih deželah. Francoski Institut si je v svetu prvega in drugega dela koncerta pridobil gospo Maya de Strozzi, izvrstno zagrebško umetnico, katera se že dolgo do let omenuje edino na francoskih pesmi. Nad vse izvrstno izgovarjava, njen delikatna in koliravna umetnost mično spolniljujeta izbrani spored. Nič manj dragocenevo bo sodelovanje g. Rupela, znanega violinista, ki bo izvajal nekatere mikavne dela Debussyja, Ravela in tri koncert v h-molu od Saint-Saëns. Podrobnejše o sporedu bodovali obvestili publiko pozneje.

—li Jubilej požrtvovalnega gasilca. Na Jožefovo je praznoval svoj sedemdeseti god načrtništvo ljubljanski prostovoljni gasilec Jože Lapač in ar. ki je kljub svoji starosti še vedno čil, zdrav in vedno veselega humorja. V petek so prostovoljni gasilci z načrtnikom g. Josipom Turkom na preprost način pravili sedemdesetletico svojega starega in požrtvovalnega tovarisia. V znak priznanja so mu poklonili za spomin srebrno pallico, zlati ščipalki in zlato uro ter ga izpolili za čestnega člena svojega društva. Mestna občina mu je podelača meščanstvo. Jubilant je bil rojen v Kamni goricah na Gorjancem ter se je pri bivšem poveljniku prostovoljnemu gasilcu Doberšu izčul mizareke obrti. Še v svoji visoki starosti kaj pridno vlti oblič. Lapajnar je že 47 let pri prostovoljnem gasilnem društvu. Udeležil se je neštetičnih gasilnih in drugih reševalnih akcij. Naj med drugim omenimo, da je z osebo hrabrostjo in veliko požrtvovalnostjo vodil reševalno akcijo povodom katastrofalne eksplozije smodnišice na ljubljanskem polju leta 1917. Kljub neprestanim eksplozijam velikih granat in druge težke munitione je Jože Lapajnar reševal ranjence in jih prevažal v bolničko. Zato se ga ob njegovem življenskem jubileju hvaležno spominja vse ljubljansko prebivalstvo in mu iskreno želi, da bi mu Bog naklonil še mnogo let zdravja in zadovoljstva.

—li Proslavitev dr. Černinovega jubileja. V petek, na predvečer dr. Černinove proslavljene 60. rojstnega dne in godu, je godba Dravske divizije skupno z Železničarsko godbo, gasilci in raznimi drugimi društvu priredila odličnemu jubilantu podoknico pred njegovim stanovanjem na Gospodovški cesti. K včerni slavnosti se je seveda zbral tudi ogromno število občinstva, ki je skupno s slavlječi delilo simpatije do uglednega glasbenika. Med mogočno ubranimi serenadami so se jubilantu na stanovanju predstavile deputacije s čestitkami in poklonili.

—li Izredni občni zbor rezervnih oficirjev. Danes ob 20. se bo vršil v malli dvorani izredni občni zbor rezervnih oficirjev, na katerem bo določen enkratni obvezni prispevek za spomenik kralja Petra Osvoboditelja v Ljubljani. Opozorjam vse rezervne oficirje, naj se občnega zborna zanesljivo udeleže, ker je na dnevnem redu vprašanje, ki glede na akcijo za postavitev spomenika ne trpi odlašanja. Udeležba na občnem zboru je častna zadeva vsakega člana.

—li Iz magistratne službe. Dosedanj tajnik narodno - radikalne stranke v Ljubljani g. Josip Možina je imenovan za pomožnega magistratnega uradnika. Dodeljen je gospodarskemu uradu, obenem mu je povzeta gasilsko inšpekcijska služba v Narodnem gledališču. Magistratni oficir g. Drago Mohorčič je od gospodarskega urada premeščen k drugemu oddelku. Zanimivo je, da je bil g. Možina sprejet v službo v času, ko je bil v listih obvestilen, da so vse službe na magistratu že zasedene.

—li Stanovanjsko posojoščino mesta Ljubljane. Društvo konceptnih uradnikov politične uprave iz Slovenije 2000 Din. Delniška družba pivovarne Union Ljubljana 20.000 Din, Oreščič Roza in Ivan, kurija državne železnice, 1500 Din, Zaplotnik Ignacij, mestni katehet, 1000 Din, 24 neimenovanih skupin 17.500 Din.

—li Sokolsko društvo Ljubljana II. bo priredilo dne 2. aprila v Kazini akademijo z družabnimi večerom, na kar opozarja p. n. občinstvo.

—li Društvo za narodno zdravje priredi jutri, v torek, ob pol. 20. v Šolski polikliniki (Ustiljšče na Resljevi cesti) predavanje »O prvih pomoči (nadaljevanje). Predavanje je g. dr. Blumauer.

—li Ugoden nakup nogavic, vezem in žepnih robov le pri O. Dobetu Pred Školijo.

—li Orkestralno društvo Glasbene Matice obvešča vso svoje člane, da je prihodnja redna vaja v torek dne 22. t. m. ob 8. uri zvečer. Nujno potrebna polnoštevna udeležba! — O d b o r.

—li Društvo za zgradbo Sokolskih domov Vič - Glince, Šiška in Sokol II. priredijo dne 3. julija t. l. skupno veliko kresno veselico na Rožniku Naprosto vse bratska društva, da se za ta dan vdrezje svojih predstev.

—li Društvo v pokojenih javnih nameščenjih za Slovenijo v Ljubljani ima letosni redni občni zbor v četrtek dne 24. t. m. ob pol osmih zvečer v gostilni pri Mraku na Rimski cesti. K obilni udeležbi vabi odbor.

—li Gospodarsko in izobraževalno društvo za dverski okraj. Jutri (torek) ob 8. zvečer bo g. Jaša Gerčar nadaljeval svoje zanimivo predavanje o povratku jugoslovenskih legionarjev iz Rusije preko daljnega vzhoda. Predavanje se bo vršilo v društveni knjižnici na Rimski cesti. Vstop prost. — Izobraževalni odbor.

—li Aretacija nevarnega tatu zlatnine. Orožniki iz Kostanjevice so pripravili v zaporedje deželnega sodišča nevarnega tatu zlatnine Matijo Potuška, domač in D. M. v Polju. Potušek je specijalist za vlome v stanovanju, od koder odaša izključno le zlatino, govorino in druge dragoceneosti. Zadnji čas je bil v Mariboru zelo obupen. Spriče dejstva, da se v Mariboru ni skoraj nič grajalo, je stanovanjska beda ostala enako velika, kakor pred leti. Novembra meseca je radi tega računati s tem, da bodo številne družine na cesti. Zborovalci so pozivali odbor, naj ukrene vse potrebno, da prepreči najhujše. V odbor so bili izvoljeni večinoma dosedanji odborniki. Za predsednika je bil izvoljen prof. dr. Perhavec, za podpredsednika pa dosedanji predsednik postajenčnik Mohorko, ki je predsedniško mesto radi preobremenitev z drugim delom odklonil.

—m Jožefovanje. Tradicionalno jožefovanje v Studencih pri Mariboru je bilo letos posebno živahnino, ker se je tudi bog vremena izkazal Pepčkom in Pepčam na konjenem. Raznih vrtljakov, kramarjev in drugih privlačnih stvari, ki spadajo k takemu sejmu, je bilo letos več kakor zadnja leta, toda gospodarska kriza tudi njim ni prizanesla. Kljub velikanskemu obisku je bila kupcijska slaba. Najboljše so se menjali odrezali vrtljaki, ki so bili vedno dobro zasedeni. Krasni pomladanski dnevi so izvabili Mariborčane v okolico, vstreljajšči pa so jo mahnilo na Pohorje, da se že zadnjič navzdejo zimskih gorskih lepot. Pohorje je namreč odetlo še v debelo sneženo odojede, kljub temu, da smo se v dolini oba dnevi v zimskih suknjah že pošteno potili.

—m Telesni poškodbi. Aretiran je bil sobo ponoči juninski Peregrin, ker je na dvorišču Moharjeve gostilne v Šiški tako udaril svojega nasprotnika Štefana po obrazu, da se je ta nezavesten zvrnil na tla. Okoli 1.30 zjutraj so v soboto našli za žrebcarno na Selu človeka, ki je prorisal zdravnične pomoči. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolničko, kjer so ga obvezali in odpustili. Imel je rane na rokah in nogah. Bil je strojnik Lojze M., katerega je napadel neki Šofer Mirko H. Vzrok pretepa je bila neka nekaj deklinacij.

—m Požar v šišenskem gozdru. V nedeljo okoli 14.30 je nastal požar v gozdru poseljnosti Marije Kramarjeve nad Dalmatinom v Šiški. Goreti je pričela suha trava. Požar je objel kompleks približno 500 kvadratnih metrov in poškodoval več smrekovih mladič. Škoda je minimalna.

—m Drobna policijska kronika. Na praznik in v nedeljo je policija izvršila deset arečnic, večinoma radi pisanosti in razgrajanja, kaiti pomekod so precej veselo v živahno praznovati Jožefovo. Druge osebe so bile prijeti radi tativne in drugih delikrov. Prijavljena sta dve telesni poškodbi. Ovadeni sta d

To in ono

Pustolovčina turškega princa

Turški princ Abdul Kadir, sin Abdul Hamida, ki živi v izgnanstvu v Budimpešti, je v pogovoru z madžarskimi novinarji opisal svojo burno preteklost.

Abdul Kadir ima sina Mehmeda Orchana, cigar mati je bila svoj čas v haremju bivšega sultana Hamida. Kadir je spoznal svojega sina še v poznejših letih. Oče in sin sta živel na Budimpešti v najlepši slogi in često sta skupaj posečala razne nočne lokale. Oče ni nikoli zavidal sinu uspehov pri madžarskih lepoticah. Ta harmonija med sinom in očetom je pa trajala samo doletje, dokler je imel Abdul Kadir dovolji denarja. Ko mu je pošel denar, je bilo sloge mahoma konec. Oče ni hotel dati sinu denarja za popivanje in veseljenje v nočnih lokalih, docim je sin vztrajal pri tem, da ga mora oče vdruževati.

V petek zvečer je prišlo med očetom in sinom do konflikta. Mladi Orchon je razbil očetu vse pohištvo in mu grozil, da ga umori. Abdul Kadir je odšel na policijo, kjer je sina ovadil, da mu je streghel po življenu. V policijski protokol je dal zabeležiti, da je dala nasilnemu sinu bodalo, s katerim nai bi umoril očeta, njegova ločena žena, ki živi v Budimpešti. V stanovanju povzročena škoda znaša okrog 4000 pengö. Detektivi so odšli takoj na delo in našli Mehmeda Orchana proti jutru v nekem nočnem lokaluh. Na policiji je mladenič izjavil, da je res grozil očetu z bodalom, toda oče se mu je postavil v bran in ga ranil, izjavil je tudi, da v očetovem stanovanju ni mogel povzročiti znatne škode, ker Abdul Kadir dobrega pohištva sploh nima. Policia nadaljuje preiskavo in pričakovanje je, da pridejo na dan zelo zanimive podrobnosti iz življenja bivših turških mogočev.

Iz dunajske kronike

Dunajčani so se te dni pošteno odahnili. Policia je ujela nevarnega in spretnegla vložilca, ki je bil strah in trepet bogatašev v okraju Döbling in Währing. Je to 26letni Hermann Reisenbüchler, po poklicu baje pisatelj. Reisenbüchler, ki je bil že opetovan kaznovan, je bil zasačen, ko je skušal prodati v neki trgovini pisalni stroj, katerega je odnesel iz neke vile v okraju Döbling. Ko so ga prijeli, je bil skrajno ogoren in je svečano zatrjeval, da je nedolžen. No, policia je bila drugega mnenja in ga je obdržala v zaporu. Ko je uvidel, da se ne izmaže, se je Reisenbüchler udal. Priznal je, da je samo tekom zadnjih 14 dni izvršil trinajst vlomov, ki so mu nesli okoli 100.000 šilingov (800.000 Din). — Vložilci je nastopal zelo elegantno. Nosil je vedno roženo očala in aktovko pod pazuhi, izdajal pa se je često za nadvojvodo, kneza ali najmanj grofa. Policia je prijela tudi tri njegove tovariše in je štiriperesno deteljico izročila sodišču.

V okraju Floridsdorf se je v petek

ponoči odigrala krvava in zagonetna drama. V okraju ima pekovski mojster Leopold Fuchs svoje podjetje. — Fuchs je poročen in oče enega otroka. V isti hiši pa stanuje tudi pomožni delavec Aust z ženo in tremi otroci. Najstarejša hčerka Marija je hodila v neko tovarno, kjer je slabo zaslužila. Zato jo je vzel v svojo pekarno Fuchs, ki jo je plačal bolje. Pri skupnem nočnem delu sta se Fuchs in Marija zanjubila drug v drugega. Kaj se je med njima zadnji čas godilo, ni znano. Ker se v petek zvečer Marija ni vrnila domov, so bili roditelji v skrbih in odšli so jo iskat v pekarijo. Tu so našli dekle mrtvo s prestreljeno glavo, v drugem kotu pa je cepel Fuchs, ki je bil istotako ranjen v glavo. Izpovedal je še, da se je mladenka sama ustrelila, nato pa se je onesvestil. Tudi njegovo stanje je kritično.

V okraju Favoriten so našli te dni mrtvo že priletno postrežnico Ido Kubik. Ker je truplo pokojne kazalo znake nasilja, je policia arretirala puškarškega pomočnika Johana Macka, ki je s Kubikovo živel v konkubinatu. Mack in Kubikova sta bila udana alkoholu in sta se v pijanem stanju vedno prepirala in pretepalna. Obdukcija trupla je pokazala, da je Kubikova umrla radi udarcev na glavo. Mack je bil radi uboja izročen sodišču.

Romantičen beg dolarske princese

Miss Ammeris Hamilton, hčerka slovenskega milijonarja Hamiltona iz San Franciska, je temperamentno dekle. Vteplja si je v glavo, da pojde k gledališču; ker pa njeni roditelji za poklic baletke ali gledališke subrete niso preveč vneti, so jo skušali odvrniti od njenih namere. Bilo pa je kot bob ob steno, zakaj Ammeris je vztrajala pri svojem. Popustili pa tudi niso roditelji. Nastali so v hiši večni prepriki, katerim pa je Ammeris o Božiču napravila energičen konec. Skrivoma je pobegnila z neke plesne prireditve in izginila brez sledu.

Njen oče je takoj mobiliziral cel štab detektivov, toda Ammeris niso mogli izslediti. Končno je neki detektiv odkril, da se je ekstravagantno dekle še iste noči odpeljalo v Newyork. Sledila je romantična gonja kakor v kinematografu preko Newyorka, Cherbourga, Pariza in Milana. V Milenu je detektiv izsledil Hamiltonovo v nekem razkošnem hotelu in o tem brzjavno obvestil njenega očeta. Dasi je strogo nadziral, mu je prefigrana pobegnila pred nosom. V hotelu je navedla za cilj Benetke.

Medtem je prispel v Milan oče ubegle mladenke, ki je najpreje pošteno ozmerjal neprevidnega detektiva, ker mu je ptičica ušla, nato pa sta se oba Američana znova podala na lov za ubeglo hčerko. V Florenci so preiskavali vse hotelle, toda brez uspeha. Končno so izvedeli, da je Ammeris ložirala v nekem pensionu. Pobegnila pa je svojim zase-

dovalec tik pred nosom v Rim. Stari Hamilton je sedaj v Rimu, toda o hčerkki ni duba ne sluga.

Korupcijska afera na Madžarskem

V četrtek je policia zaprla sodnega svetnika dr. Nagya, sodna izvedenca Gazdo in Szanta ter odvetnika dr. Alexandra in Stepana Marka. Drugi odvetniki in trgovci, ki so bili zaslišani na policiji kot priče, so bili zaenkrat še izpuščeni. Dr. Nagy je pri prvem zaslišanju izjavil, da ni kriv in da se mu ne more ničesar zgoditi, dasi so začeli govoriti krogi proti njemu kampanjo. Dejstvo, da ima v banki naložen denar, še ni dokaz njegovega zločina. Ta denar je deloma pododeloval, deloma mu ga je pa prinesla žena v obliki dote. Potom borznih špekulacij in manipulacij je svoje premoženje znatno dosegel. Toda policia je ugotovila, da znaša Nagyjevo premoženje 4½ milijarde madžarskih krov (nad 3½ milijone dinarjev) in da ima to denar deloma investiran v hišah, največ pa ga je deponiral v Švicarskih, nemških in francoskih bankah. Pri arretaciji je Nagy izjavil, da hišna preiskava ne bo imela nobenega uspeha, ker ni ničesar zakrivil. Ako bi bil kriv, bi kot sodni ne bi tako nespameten, da bi dal preiskovalnim organom na razpolago dokaze proti sebi.

Policijska preiskava je ugotovila, da sta dva soudeteženca korupcijske afere pri prisilnih poravnava napačno vodila knjige in da več sto milijonov krov sploh nista vpisala. V petek popoldne je bilo avonihil še šest sodnikov in sodnih izvedencev, tako da je narastlo število obtožencev na 60. Trgovec Alfred Quintner, od katerega je Nagy izsilil 600 milijonov madžarskih krov, opisuje v madžarskih listih, kako je moral plačati Nagyju ogromno odskodnino, da bi bil proglašen nad njegovim imetjem konkurz. Po madžarskem kazenskem zakonu je določena za sodnika, ki izreče nezakonito razsodbo, stroga kazen in sicer ječa na 10 let.

Temelj policijske preiskave tvori pismena pogodba, sklenjena med upraviteljem konkurzne mase tvrdke Bratov Koch, dr. Aleksandrom Markom in pravnim zastopnikom omenjene tvrdke odvetnikom dr. Geigrom. Pogodba je bila sklenjena v avgustu leta 1925. V pogodbi je rečeno, da mora dobiti dr. Geiger ali njegov zaupnik polovico honoraria v gotovini, ako bo imenovan za konkurznega upravitelja Gazda. Pogodba stopi v veljavno samo tedaj, ako bo vodil poravnalno postopanje dr. Nagy. Pogodbo so našli med spisi dr. Marka, ki je lani pobegnil iz Budimpešte.

Doslej je preiskava ugotovila sledeče Nagyjeve manipulacije: V zadevi tvrdke Kaiski je odločil dr. Nagy za honorar izvedencu znesek 190 milijonov krov, pri tekstilni tovarni Kalas & Friedmann 160 milijonov, pri tekstilni tovarni Josip Spatz 346 milijonov, pri tvrdki Alfred Quintner 600 milijonov. Poleg tega je odmeril aktiva povsod zelo nizko, tako da so bili upniki prisiljeni pristati na nižje poravnalne zne-

ske. Na ta način je dr. Nagy s svojimi pomočniki popolnoma uničil nad 200 biilo mogoče rešiti, ako bi se bila vršila prisilna poravnava pravilno. Glavni Nagyjev pomočnik je sodni končipient in poznejši borzni agent dr. Szellő, ki ga pa niso mogli najti v Budimpešti. V petek se je sam zglasil na policiji, kjer so ga takoj arretirali. Kot krščen Žid je imel za botro dr. Nagyja. Krstni boter ga je imenovan upraviteljem konkurzne mase, dasti ni diplomiran odvetnik.

Ameriške zanimivosti

Newarky in Newyorkane je že dolgo časa strahovala nevarna topla banditov, kateri pa policija ni mogla do živega. Se le po skoraj dveletnem trudopoinem zasedevanju se je te dni policiji posrečilo odkriti zatočišče nevarne družbe obenem pa prijeti večje število njenih članov. Nekega dne je opazil detektiv, ki je stal na preži v newyorski luki, da je na Liberty Islandu, kjer se nahaja sloviti kip Svobode, pristal čolnič z 10 osebami. Detektiv je v svoje začudenje opazil, da je večja moških izginila v notranjosti orgomnega kipa. To se mu je zdele smujivo in obestil e kriminalna policijo, ki je kip obkrožila in v njej govoriti notranjosti zajela 20 zločincev, obenem pa zaseglila ogromno množino ukrašenega blaga.

Najmlajša starča mati Zedini, držav je dvoma zgodna Beulah Graham iz Oaklanda. Z 12 letom je rodila hčerko, ki se je poročila s 13 leti in je zdaj povila čvrstega dečka.

Brezni Američani so izračunali, da bi značala teža las, ki so jih žrtvovale ženske na ljubo dečil frizuri, okoli 3000 ton. V Ameriki je danes 14 milijonov ostriženih žensk, ki potrošijo za strženje in za umetno kodrenje na leto nič manj kakor 150 milijonov dolarjev, ki so jih okoli 8 milijard dana. Stevilk je sicer precej visoka, a ameriški listi zatrjujejo, da ni pretirana.

Na dečjo frizuro se je dala ostriči tudi 85-letna stara Margaret Bloom iz Ambuya, ki je menda najstarejša žena z bubni frizuro. Bloomova se v novi frizuri počuti prav ugodno in je novinarjem zatrjevala, kako ji je žal, da se ni ostrialga že poprej in da ni bilo mode kratkih las že v njeni mladosti.

Dober plen so napravili pretekli teden ameriški cariniki. Na odprttem morju približno 300 milij daleč od kalifornijske obrežja so na Tihem Oceanu zaplenili parnik, ki je vozil s seboj za cel milijon dolarjev (56 milijonov Din) opojnih pijač. Na krovu se je skrival tudi neki zločinec, na čigar glavo je bila razpisana velika nagrada. Parnik so prepeljali v San Francisco, kapitana in 19 mož posadke pa aresovali.

FRANCOSKA MESALINA

BURIDAN

Skrivnostne ljubavne noči razvratne kraljice Margarite, zloglasne francoske Mesaline, ki je eno noč vabila mlade kavalirje v kulo Nesle ter jih naslednje jutro dala vrči v valove reke Seine. — Čez dan pobožna kraljica, a zvečer hujša kakov poznata carica Bizanta, zloglasna Teodora, in hujša kakor prva žena rimskoga cara Claudio - Mesalina..., to je bila deviza francoske Mesaline, kraljice Margarite, žene francoskega kralja Louis X. — Včerajšnja sijajno uspela premijera tega grandijoznega, z največjim razkošjem opremljenega in nad vse senzacionalnega telefilma, je bila popolnoma razprodana.

Ob: 4., 7., 9. se vršijo predstave grandijoznega filma «FRANCOSKA MESALINA» (Buridan).

ELITNI KINO MATICA, najudobnejši kino v Ljubljani. — Tefelon štev. 2124.

Zaloga

raznovrstnega specerjskega blaga

je v celoti zelo ugodno naprodaj iz konkurzne imovine trgovca Josipa Satrana. — Pojasnila daje konkurzni upravitelj dr. Marko Natlačen, odvetnik v Ljubljani, Miklošičeva cesta 8/I.

Sivalni stroj!

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne.

15letna garancija.

Velenje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji »Adler».

Kolesa iz prvih tovarn »Dürkopp», »Kaiser», »Styria», »Waffenrad» (Orožno kolo). — Pletilni stroji vedno v zalogi.

Posemne deli koles in sivalnih strojev. — Daje se tudi na obroke. — Ceniki zastonj in franko.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Gospodovska cesta 2

Vabilo

na redni občni zbor I. slovenske tovarne mineralnih voda, sodavice in brezalkoholnih pijač, registravane zadruge z omejenim poroštvo v Ljubljani,

ki bo v torek dne 29. marca 1927 ob ½ 3. uri popoldne v gostilniških prostorih gosp. Frana Kavčiča v Ljubljani, Privoz št. 4.

DNEVNI RED:

- Citanje zapisnika.
- Poročilo o poslovanju.
- Poročilo nadzorstva.
- Odobritev računskega zaključka in razdelitev čistega dobička.
- Volitev načelstva in namestnikov.
- Volitev nadzorstva.
- Volitev razsodišča.
- Raznoterosti.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Opomba: Drugi odstavek § 23. zadružnih pravil se glasi: Ako jih ni ob določeni urri toliko navzočih, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, kateri sklepa brez ozira na število udeležencev.

Računski zaključek je na vpogled v zadružni pisarni med umetnimi urami.

Makulaturni papir

kg à Din 5-

prodaja uprava „Slov. Naroda“